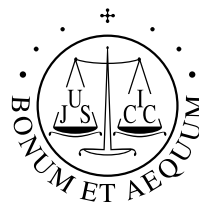

Church Law Society

CHURCH REPORTER

4/2024

Newsletter for the English-speaking members and friends of the Church Law Society
Prague – Brno – Olomouc – Stříbro – České Budějovice

15th April 2024 | Volume 9
Česká verze

Katolická akademie Die Wolfsburg, Mülheim an der Ruhr, 12. března 2024: zleva Záboj Horák (Praha), Harald Tripp (Viedeň), Aaron Laun OSB (Mnichov), Martin Rehak (Mnichov) a Wilhelm Rees (Innsbruck).

Snímek Katolická akademie

Místní skupina v Praze

Pátý ročník Pražských rozhovorů o vztahu církvi a státu se blíží

Ve dnech **11. – 16. června 2024** se na Právnické fakultě Univerzity Karlovy uskuteční 5. ročník uvedené mezinárodní vědecké konference, pod názvem *Spiritual Care in Public Institutions II*. Jejími organizátory jsou Právnická fakulta Univerzity Karlovy a Společnost pro církevní právo.

Navazuje na 4. ročník, který se konal na pražské právnické fakultě 13. – 15. června 2019, rovněž pod názvem *Spiritual Care in Public Institutions*. Jejím úkolem je přinést nové poznatky z oblasti duchovní péče ve veřejných institucích za posledních pět let a pojednat také o jiných oblastech působení církvi navenek.

Páté Pražské rozhovory o vztahu státu a církvi se měly původně konat v červnu 2021, ale překazila je celosvětová nákaza Covid.

V červnu 2024 přijedou do Prahy přední evropští konfesionalisté a kanonisté:

prof. Francis Messner (Štrasburk) za Francii,
prof. Mark Hill (Londýn) za Spojené království,
prof. Piotr Stanisław (Lublin) za Polsko,
prof. Wolfgang Wieshaider (Vídeň) za Rakousko,
prof. Stefan Mückl (Řím) za Itálii,
prof. Andreas Kowatsch (Vídeň) za Rakousko,
prof. Damián Němec (Olomouc) za Českou republiku,
prof. Felix Hammer (Tübingen) za Spolkovou republiku Německo,
prof. Vojtech Vladár (Bratislava) za Slovensko a
generál duchovní služby dr. Harald Tripp (Vídeň) za Rakousko.

Vedení Společnosti pro církevní právo a Právnickou fakultu Univerzity Karlovy zastoupí prof. Jiří Rajmund Tretera a doc. Záboj Horák.

Konference se jakožto posluchači zúčastní také skupina studentů Katolické teologické fakulty vídeňské univerzity pod vedením svých učitelů (prof. Andreas Kowatsch a dr. Daniel Tibi).

V úterý 11. června večer konferenci zahájí mše svatá v kostele sv. Františka u paty Karlova mostu, sídla velmistra Rytířského a špitálního řádu křižovníků s červenou hvězdou, který je trvale hostitelem duchovní správy právníků a studentů práv v Praze. Následovat bude tradiční večeře ve staročeské restauraci U Supa v Celetné ulici, v těsném sousedství hotelu Univerzity Karlovy, v němž bude většina přednášejících profesorů ubytována.

Jednacími dny budou středa, čtvrtek a pátek 12.–14. června. V závěru konference budou její účastníci pozváni navštívit některé vědecké a církevní instituce, jejichž činnost souvisí s předmětem konferenčního jednání, a samozřejmě také pražské památky, zejména nově zbudovaný Mariánský sloup na Staroměstském náměstí. Jednacím jazykem konference je angličtina.

Prosíme studenty a doktorandy, kteří jsou ochotni pomoci s doprovázením zahraničních hostů a organizací konference, aby se přihlásili na e-mailu spcp@prf.cuni.cz nebo osobně u prof. Tretery a doc. Horáka.

**Místní skupina
v Brně**

Připravujeme konferenci *Církev a stát 2024*

Společnost pro církevní právo a tajemník místní skupiny Společnosti pro církevní právo v Brně Ing. Mgr. Jaroslav Benák, Ph.D., z Právnické fakulty Masarykovy univerzity, připravují

jubilejní 30. ročník mezinárodní konference Církev a stát.

Letošní ročník se uskuteční **ve středu 4. září 2024**. Mezi témata bude zařazeno církevní trestní právo a jeho změny v posledních letech. O způsobu přihlášení přineseme informaci v příštích číslech našich periodik.

59. konference v Essenu se věnovala trestnímu právu

Ve dnech **10. – 12. března 2024** se v katolické akademii Die Wolfsburg v Mülheimu nad Ruhrém v Severním Porýní-Vestfálsku se uskutečnil 59. ročník konference Essenské rozhovory o státu a církvi. Téma bylo zvláště aktuální: církevní a světské trestní právo. Více než sto účastníků konference z celého Německa, Rakouska, Itálie a České republiky naslouchalo přednášejícím z německých a rakouských univerzit, církevních a státních úřadů. Tentokrát se konference zúčastnil jako přednášející i zástupce Apoštolského stolce.

Účastníci se nezalekli stávky zaměstnanců Německých drah (Deutsche Bahn). Jak je vidět, stávkování se v poslední době stalo jakýmsi „hobby“, zvláště v ekonomicky vyspělých státech

jako je Německo nebo Česká republika. Vlaky a traktory stojí, ale věda a společnost fungují dále.

V pondělí 11. března konferenci zahájil essenský diecézní biskup *dr. Franz-Josef Overbeck*, který byl po oba jednací dny přítomen. Řídil ji *prof. Arnd Uhle* z Lipska.

Jako první řečník vystoupil *prof. Stephan Dusil*, kanonista a právní historik z právnické fakulty univerzity v Tubinkách (Tübingen). Ve své přednášce o vztahu církevního a civilního trestního práva v historické perspektivě vyzdvihl skvělý rozvoj kanonistiky ve vrcholném středověku. Připomněl, že v té době civilní právo čerpal z vysoce sofistikovaného církevního kanonického práva a přejalo od něho zásadu, že *trestný čin nesmí zůstat nepotrestán*, poprvé formulovanou v papežském dopise z 13. století. Na tomto principu stojí moderní světské trestní právo, které je ovládáno zásadou oficiality.

Prof. Dusil upozornil na 6 svazkové dílo představující vliv kanonického práva na civilní právo. Vyšlo pod názvem *Der Einfluss der Kanonistik auf die europäische Rechtskultur* a jeho vydavateli jsou Orazio Condorelli, Franck Roumy a Mathias Schmoeckel. Dílo je psáno italsky, francouzsky a německy a jednotlivé svazky se týkají vlivu kanonického práva na civilní právo hmotné a civilní proces, veřejné právo, trestní právo hmotné a trestní proces, procesní právo, hospodářské právo a mezinárodní právo.

Autor těchto řádek by k tomu jen rád dodal, že by světovému rozšíření tohoto skvělého vědeckého počínu pomohl překlad do angličtiny. A kdesi na dně duše doutná vlastenecká myšlenka autora těchto řádků, českého hocha z nejstarší univerzity ve střední Evropě, přeložit dílo také do češtiny. Vždyť na Univerzitě Karlově v Praze se po jejím založení v letech 1347/48 po mnoho desetiletí vyučovalo pouze kanonické právo.

Druhou přednášející byla *prof. Sabine Konrad*, vedoucí Institutu kanonického práva teologické fakulty ve Štýrském Hradci (Graz). Představila zásady církevního trestního práva katolické církve latinské, které formulovala zásadní novela Kodexu kanonického práva, Apoštolská konstituce *Pascite gregem Dei* z roku 2021.

O sankcích, které postihují protiprávní jednání duchovních a dalších osob ve služebním poměru k církvím sdruženým v Evangelické církvi v Německu (EKD), hovořil vrchní církevní rada *dr. Christoph Thiele*, vedoucí právního oddělení Církevního úřadu EKD v Hannoveru.

11. března odpoledne vystoupili *dr. Manfred Bauer* z Říma, pracovník disciplinární sekce Dikasteria pro nauku víry. Tématem jeho příspěvku bylo sexuální zneužívání nezletilých a zranitelných osob v církvi. *Dr. Bauer* je německý kněz, původním povoláním vystudovaný civilní právník, který působí dlouhodobě v Římě a po deset let stíhá závažné trestné činy v církvi. Během jeho přednášky, která popisovala neustále se zpřisňující legislativu v této oblasti, panovala v sále, plném ostřílených právníků, dosti *zachmuřená atmosféra*.

Autor těchto řádků zažil podobnou atmosféru před několika lety při vědeckém kanonistickém sympoziu na Spiši (východní Slovensko), kde také přednášel specialista na stíhání sexuálních trestných činů v církvi. V podání pilných úředníků z Říma to v obou případech vypadalo, že sexuální zneužívání je hlavním problémem církve, respektive, dovolte mi tu nadsázku, že předmětem trestního stíhání se zanedlouho stanou i samotní posluchači.

V diskusi, věnované praktickému postupu disciplinární sekce Dikasteria pro nauku víry, se naštěstí atmosféra poněkud uvolnila. Zejména, když se ukázalo, že zákonodárce dosti tápal a poněkud neprávnický zacházel se zpětnou účinností zákona a nadměrným prodlužováním promlčecích lhůt. Ty jsou nebezpečím pro všechny nevinné kněze, kteří bývají po ohromném

časovém odstupu obviňování z činů, které vůbec nespáchali. Jak právníci dobře vědí, nadměrné promlčecí lhůty snižují právní jistotu ve společnosti. Důsledkem může být další snížení zájmu o kněžské povolání, když je nebezpečným navíc i z uvedených důvodů. Zdá se, že afekt vedoucí k bezhlavému stíhání vyhledávaných pachatelů je citovou reakcí a má málo společného s chladným právnickým rozumem.

V diskusi vystoupil známý odborník na sociální nauku církve prof. Manfred Spieker z Osnabrücku a připomněl případ kardinála George Pella ze Sydney, odsouzeného neoprávněně australskými soudy, který strávil ve vězení pro údajné sexuální zneužívání více než rok. Vzněl zajímavou otázkou, proč se jej církevní orgány nezastaly. Vždyť obvinění ze sexuálního zneužívání, kterého se měl dopustit před mnoha lety, bylo od počátku neuvěřitelné a hon na čarodějnice v jeho případě rozvířovala především média, která si tak libují ve skandálech.

Zleva Christoph Thiele, Sabine Konrad, Stephan Dusil, Arnd Uhle.

Snímek Zábaj Horák

Na závěr prvního jednacího dne vystoupil prof. Alexander Ignor z Berlína, advokát specializující se na německé trestní právo. Hovořil o své zkušenosti se vztahem církevního a civilního trestního práva a popsal expresivním způsobem svou úspěšnou kauzu, v níž úspěšně hájil jednoho německého biskupa neoprávněně obviněného ze zpronevěry. Posluchači byli jeho projevem nadšeni.

Program v úterý 12. března se věnoval německému trestnímu právu. Nejprve vystoupil prof. Martin Heger, vedoucí katedry trestního práva na právnické fakultě Humboldtovy univerzity v Berlíně, s přednáškou o nábožensky motivované občanské neposlušnosti a civilním trestním právu. Na něho navázala dr. Barbara Rox, soudkyně Vrchního zemského soudu

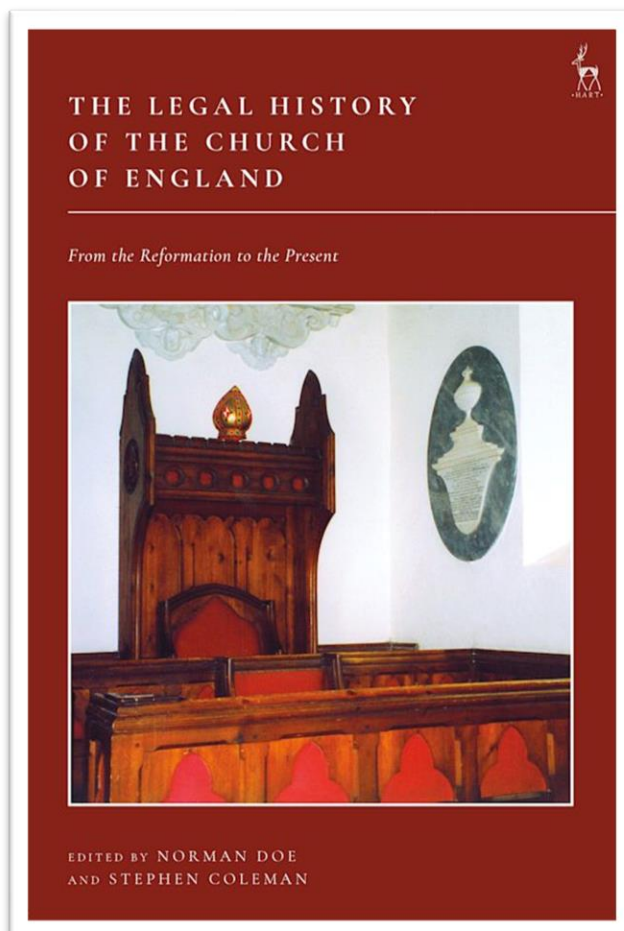
v Braunschweigu, s přednáškou o trestněprávní ochraně náboženství a náboženských společenství německým trestním právem.

V diskusi vystoupil prof. Christian Hillgruber z univerzity v Bonnu, známý znalec konfesního smluvního práva. Vyslovil otázku, jak zajistit skutečnou ochranu náboženství a církví před nadávkami (Beschimpfung), kterou německý trestní zákoník upravuje v ustanovení § 166. Podle něho se počítají jen takové nadávky, které prokazatelně narušují veřejný pořádek. Vyslovil znepokojení nad tím, že příliš úzce vymezený veřejný pořádek znamená nedostatečnou ochranu náboženství.

Záboj Horák

New Book on the Legal History of the Church of England

The Legal History of the Church of England: From the Reformation to the Present edited by Norman Doe and Stephen Coleman, has recently been published by Hart Publishing.

This book provides the first comprehensive analysis of the principal legal landmarks in the evolution of the law of the established Church of England from the Reformation to the present day.

To mark this significant publishing event, there will be a book launch on Thursday 16th May 2024 at the Grosvenor Chapel in London. The event begins with Evening Prayer with hymns at 6pm. This will be followed by the book launch and a drinks reception. The book launch is free to attend but please register here: <https://ecclawsoc.org.uk/events/legal-history/>.

This event is being organized by the Centre for Law and Religion at Cardiff University and is hosted by the Grosvenor Chapel.

Hart Publishing will be in attendance and will be selling copies with a 20 % discount.

Course on Canon Criminal Law

Faculty of Canon Law of the Pontifical Urban University in Rome, Italy, invites you to an *Intensive course on crimes reserved for the Dicastery for the Doctrine of the Faith*, which will take place in Rome from 13th to 14th May 2024.

More information here:

<https://consociatio2.wordpress.com/wp-content/uploads/2024/04/xii-corso-delitti-riservati.pdf>

From New Publications

Communicationes, Rivista semestrale edita dal Dicastero per i Testi Legislativi, Roma, Vol. LV N. 2/2023.

PALUMBO, Paolo, FODERARO, Antonio (eds.), *Diritto canonico: persone, comunità, missione. A 40 anni dalla promulgazione del Codice per la Chiesa latina*, Editoriale Scientifica, Napoli, 302 p., ISBN 9778-12-5976-892-6.

Ius Canonicum, Edificio Biblioteca de Humanidades, Universidad de Navarra, Pamplona, 2024, ISSN 0021-325X, ISSN-e 2254-6219, Vol. 64 Núm. 127,

Artículos aceptados / Accepted articles:

D'AURIA, Andre, *La presunción de inocencia en el derecho penal canónico. Cuestiones problemáticas abiertas*,

DOMINGO-OSLÉ, Rafael, *Multidimensionalidad del derecho canónico y principios jurídicos globales*,

ERRÁZURIZ, Carlos-José, *Derechos fundamentales del fiel y derechos humanos*.

Church Reporter – Newsletter for the English-speaking members and friends of the Church Law Society, Prague – Brno – Olomouc – Stříbro – České Budějovice, published by Church Law Society, Sodoměšská 25, 130 00 Praha 3, CZ.

Snímek na titulní straně: Katolická akademie Die Wolfsburg, Mülheim an der Ruhr, 12. března 2024: zleva Záboj Horák (Praha), Harald Tripp (Vídeň), Aaron Laun OSB (Mnichov), Martin Rehak (Mnichov) a Wilhelm Rees (Innsbruck).

Snímek Katolická akademie

Editor-in-Chief:	P. Jiří Rajmund Tretera OP
Deputy Editor-in-Chief:	Záboj Horák
Executive Editor:	Jakub Nagy
Technical Editor:	Tomáš Grundza
English translation:	Gareth Davies
Layout:	Marek Novák

Dostupné na: spcp.prf.cuni.cz/newsletter. Vychází uprostřed každého měsíce ve dvou verzích: anglicky a česky. Rozesílán na 970 adres.

E-mail: spcp@prf.cuni.cz

ISSN 2695-012X